

DE BOEKSTAVING VAN DISTINCTIEDRANG

C.E.G. ten Houte de Lange en A.D. de Jonge, *Het dubbele namenboek. Een overzicht van samengestelde achternamen en van Griekse en Latijnse namen* (Amsterdam: Balans, 2007, 331 p., ill.); C.E.G. ten Houte de Lange (met medewerking van V.A.M. van der Burg), *Heerlijkheden in Nederland. Welke namen van heerlijkheden worden nog gevoerd sinds 1848?* (Hilversum: Verloren, 2008, 127 p., ill.)

Ongeveer gelijktijdig met de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken op 23 juli 1948 om het langslpende onderzoek naar het rechtmatig voeren van samengestelde geslachtsnamen te beëindigen, kwamen de resultaten van de volkstelling van 31 december 1947 beschikbaar. Het onderzoek was al voor de oorlog door de Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters gestart, nadat het Besluit Bevolkingsboekhouding in 1936 van kracht was geworden. De omzetting van gezinsregisters naar persoonsregisters bracht vele onnauwkeurigheden aan het licht en een ware wildgroei aan zogeheten dubbele geslachtsnamen. Veel naamstoevoegingen bleken van tamelijk recente datum – in het eerste kwart van de twintigste eeuw openbaarde zich al een verdubbeling ten opzichte van een zelfde tijdsbestek in de eeuw daarvoor – waardoor de rechtmatigheidsvraag urgent werd. Politiek gezien bestond er draagvlak voor deze actie, want in 1934 was de wetgeving al aangescherpt met de bepaling dat kinderen bij hun geboorte de geslachtsnaam kregen ‘die hunnen ascendenten in de mannelijke lijn als aan hun geslacht verbonden hebben gevoerd’. De vertroebeling die door het toevoegen van allerlei patro- en toponiemen was ontstaan, vroeg om toetsing aan de regels die wel degelijk bestonden maar waaraan niet de hand werd gehouden. Toch is het onderzoek eerst goed op gang gekomen tijdens de Duitse bezetting in samenhang met de invoering van het gehate persoonsbewijs. Door de vereenzelviging van samengestelde geslachtsnamen met adellijke namen¹ werd de opdracht in 1941 aan de Hoge Raad van Adel gegeven, het adviesorgaan van de Kroon dat door de ballingschap van koningin en ministers min of meer op non-activiteit was gesteld. Hoewel hiervoor bepaald geen principiële redenen kunnen worden aangevoerd, zat er gedurende de gehele oorlogsperiode weinig vaart in het onderzoek, terwijl daarna het politieke draagvlak voor de immense opgave begon te ontbreken. Bij de beëindiging van het project was nog steeds niet bekend om hoeveel namen het ging, al bleek het aantal dossiers in het archief van de Raad inmiddels de vijfduizend genaderd te zijn waarvan een groot deel overigens nog niet was behandeld.²

Een nieuwe gooi naar het aantal in Nederland voorkomende samengestelde geslachtsnamen deed na de oorlog de genealoog F. de Josselin de Jong, die een rubricering naar stamnaam voorstond, maar bovendien een indeling naar periode van ontstaan maakte. Hoewel zijn basis het kaartstelsel van Hoge Raad van Adel was, kwam hij volgens schatting op bijna het dubbele aantal namen in vergelijking met de dossiers van de Hoge Raad van Adel, maar hij rekende ook alle uitgestorven geslachten mee.³ Verbonden aan het Centraal Bureau voor Genealogie had hij de beschikking over een groeiende bibliotheek, die hij bij zijn onderzoek kon betrekken.

Wie nu had gehoopt in het standaardwerk van Ten Houte de Lange en De Jonge de zo zeer gewenste ultieme opsomming aan te treffen, komt helaas bedrogen uit. De auteurs baseerden zich in eerste instantie op de publicatie van De Josselin de Jong, wiens met veel zorg op stamnaam ontlede lijst weer (op eerste naam) werd gealfabetiseerd. Daarnaast hebben zij gebruik kunnen maken van een in 1988 voltooid overzichtswerk van alle op 1 januari 1948 in Nederland voorkomende al of niet samengestelde familienamen. De Naamkundecommissie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen kreeg de beschikking over het volledige materiaal dat als resultaat van de in het begin van deze bespreking genoemde volkstelling van 1947 bij het Centraal Bureau voor de Statistiek in Den Haag berustte. In een vanaf 1963 uitgegeven repertorium zijn per provincie en per plaats de aantallen naamdragers van een bepaalde familienaam opgesomd.⁴ Voor het eerst werd daarmee een compleet overzicht geleverd van alle op dat moment voorkomende Nederlandse geslachtsnamen, waaronder alle

samengestelde. De auteurs schatten het aantal daarin genoemde samengestelde geslachtsnamen op circa 10.000, maar hebben deze lijsten onvoldoende vergeleken met de in dezelfde periode door De Josselin de Jong verzamelde gegevens. Laatstgenoemde had daar in zijn tijd nog niet de mogelijkheid toe, maar thans staat voor een controle bijvoorbeeld ook de landelijk gedigitaliseerde burgerlijke stand (genlias) ter beschikking. Met de verantwoording in de inleiding, dat ‘het voor ons ondoenlijk [zou] zijn geweest dergelijke controles uit te voeren’ en ‘wij sommige vermeldingen niet in onze lijsten [hebben] opgenomen als we op grond van historische en genealogische gegevens de stellige indruk hadden dat het hierbij om een vergissing ging’, kan niet worden volstaan bij een standaardwerk over dit onderwerp.

Wat is dan de meerwaarde van deze publicatie boven de genoemde uitgaven? Dit zouden verklaringen over de herkomst van namen kunnen zijn, want die zijn in het repertorium vanzelfsprekend niet opgenomen. Daarvoor lijkt deze uitgave de aangewezen plaats, maar deze komen alleen fragmentarisch voor en doorgaans als illustratie van de indeling naar type: ‘oude’ (d.w.z. vaak adellijke), bij akte van naamsaanneming (1811), met toponiem, volgens traditionele vernoeming, met patroniem, wettige (d.w.z. bij koninklijk besluit), volgens uitheemse traditie et cetera. De herkomst is feitelijk alleen maar te achterhalen – zoals al voor de oorlog de bedoeling was – door onderzoek naar de wettige basis van alle samengestelde namen. Dat betekent concreet dat alle koninklijke besluiten (voor de overzeese gebiedsdelen besluiten van de gouverneur) van ná 1838 (invoering Burgerlijk Wetboek) moeten worden vergeleken met de realiteit. En daar waren voorgaande initiatieven nu juist op gestrand, niet alleen door de toentertijd onmogelijke opgave maar ook door de discussie die onder de naamdragers was ontstaan. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken constateerde in 1946/1947 op grond van de beschikbare onderzoeksresultaten dat maar liefst tweederde deel onrechtmatig werd gevoerd!⁵ Uit de verklaring van de auteurs waarom zij hiertoe niet zijn overgegaan, terwijl thans historisch onderzoek in velerlei opzicht eenvoudiger is dan een halve eeuw geleden, blijkt dat dit niet hun prioriteit had: ‘Jammer genoeg heeft het ministerie van Justitie nooit een bestand gepubliceerd van alle Koninklijke Besluiten met betrekking tot naamwijziging vanaf het ontstaan van het Koninkrijk. Een systematisch onderzoek over de periode vanaf 1958 [het jaar waarin De Josselin de Jong zijn lijst voltooide] is niet verricht. Alle nummers van de *Staatscourant* vanaf 1958 hadden dan moeten worden doorgenomen, waarvoor de tijd ontbrak’. Waar de prioriteit wel lag, is op te maken uit de anekdotische voorbeelden, waarvoor veel ruimte in de kantlijn is ingeruimd. Deze opsomming van 42 (willekeurige?) familienamen wordt geïllustreerd met familiewapens en gravures van kastelen, waarvan de namen onderdeel zijn gaan uitmaken van de samengestelde geslachtsnaam. Ze zijn zonder uitzondering afkomstig uit seriewerken als *Nederland's Adelsboek* en *Nederland's Patriciaat*, waarop ook een ander ambitieus werk van de eerstgenoemde auteur was gebaseerd.⁶ Uit dit materiaal menen de auteurs de drijfveer te kunnen opmaken waarom mensen tot het gebruik van dubbele namen zijn overgegaan. Als de belangrijkste reden wordt distinctiedrang opgevoerd, een begrip dat staat voor de bewuste keuze van mensen om zich van anderen te onderscheiden. Die gesignaleerde ‘bewuste keuze’ blijkt ook hét argument geweest te zijn om een overzicht van verlatiniseerde en vergriekste familienamen op te nemen in een boek over samengestelde familienamen, waar niemand dit immers zou zoeken. In het voorwoord doen de auteurs de ontboezeming dat zij al lange tijd gefascineerd waren door ‘dit soort bijzondere namen’, waarna ze besloten hun beider werkstukken te bundelen aangezien ‘een groot deel van de Latijnse en Griekse namen en een groot deel van de dubbele namen zijn ontstaan door doelbewuste keuzen’.

De goed verzorgde uitgave met een kobaltblauwe stofomslag waarop de titel in vergulde kapitaalletters is aangebracht, is in feite de boekstaving geworden van tot op heden al of niet rechtmatig gevoerde samengestelde geslachtsnamen. Doordat hiervan een categorie als de boerderijnamen, die volgens de auteurs bij toeval samengesteld werden met voorvoegsels als Klein, Groot, Oud of Nieuw, is afgezonderd, maar daarentegen de verlatiniseerde en vergriekste familienamen werden toegevoegd, is een lexicon van vermeende Nederlandse deftigheid ontstaan. Dit lijkt dan ook de eigenlijke beweegreden van de auteurs te zijn om deze publicatie uit te

brenge. Ondanks de reserves, die kunnen worden gemaakt ten aanzien van de uitvoering van het onderzoek, bewijzen ze de wetenschap er zelfs een dienst mee omdat de groep zo goed als gesloten is waardoor een totaalbeeld ontstaat.

Eigen initiatieven worden immers in de naoorlogse periode vrijwel niet meer beloofd met naamsvermeerdering. Nadat de controle op de bestaande dubbele namen was opgegeven, is in etappes de regelgeving verscherpt. Thans geldt een algemene maatregel van bestuur (amvb), gedateerd 6 oktober 1997, die een nadere uitwerking is van het naamrecht in het Burgerlijk Wetboek (BW 1: 7, lid 5), waar wordt aangegeven dat naamswijziging alleen bij koninklijk besluit kan plaatsvinden. De amvb, houdende regels voor geslachtsnaamswijziging, bepaalt ten aanzien van de toevoeging van een andere geslachtsnaam, dat er maar twee mogelijkheden zijn en dat de naam altijd vóór de bestaande eigen naam moet worden geplaatst. De ene is dat de verzoeker aantoonde dat de toe te voegen naam deel uitmaakt van de naam die door zijn (patrilineaire) voorouders ten tijde van de invoering van de burgerlijke stand (1810-1838) als geslachtsnaam is gevoerd en niet in onbruik is geraakt. De andere is dat de toe te voegen naam betreft de in haar tak uitgestorven of met uitsterving bedreigde geslachtsnaam van de moeder. In het laatste geval moet de verzoeker aantonen dat van de grootvader van vaderszijde van zijn moeder geen mannelijke afstammelingen in de mannelijke lijn meer in leven zijn van wie nog nakomelingschap is te verwachten.⁷ Volgens de Nota van Toelichting op de amvb is het beleid achter deze bepaling er mede op gericht toeneming van dubbele geslachtsnamen zoveel mogelijk te voorkomen en verwacht de wetgever dat de behoefte eraan in de toekomst aanzienlijk kleiner zal worden nu het vigerende naamrecht aan ouders de keuze biedt om de geslachtsnaam van de moeder aan de kinderen door te geven. Tot slot wordt opgemerkt dat naamstoevoeging niet verleend wordt indien de verzoeker tot de adel behoort of de drager van de naam waarvan de toevoeging wordt verzocht tot een adellijk geslacht behoort. De reden is dat in de praktijk een verband wordt gelegd tussen bepaalde namen en adellijke titulatuur. Door de toevoeging van een geslachtsnaam zou dan een niet gewenste verandering kunnen ontstaan.⁸

Toch lijkt de nationale regelgeving haar langste tijd te hebben gehad, want een uitspraak van het Europese Hof (Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen) van 2 oktober 2003 betreffende de naamgeving van kinderen van ouders met verschillende nationaliteiten, waaronder de Spaanse, honoreerde het aldaar geldende naamrecht volgens welke kinderen zowel (het eerste gedeelte van) de naam van de vader als (dat van) die van de moeder mogen voeren.⁹ Hierdoor ontstaan spontaan nieuwe, zich overigens per generatie wijzigende, samengestelde geslachtsnamen, die niet méér met distinctiedrang van doen hebben dan iedere andere geslachtsnaam als identiteitsaanduiding heeft.

Anders dan het standaardwerk over dubbele namen behandelt het boekje over heerlijkheden in Nederland een materie die in menig academisch proefschrift uitputtend is behandeld.¹⁰ Hoewel de ondertitel 'Welke namen van heerlijkheden worden nog gevoerd sinds 1848' een specifieke probleemstelling veronderstelt, lijkt het ambitieuze werkje in kort bestek toch de gehele geschiedenis van de in 1848 opgeheven heerlijkheden te willen behandelen. De helft van de inhoud (een lijst van heerlijkheden) is afkomstig uit A.J. van der Aa's *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden* (Gorinchem 1839-1851). Ten aanzien van deze lijst is het zinvol de originele bron te blijven hanteren, want deze is veel uitgebreider en genuanceerder. Dit wordt trouwens ook met zoveel woorden aangegeven: 'de vermelding bij Van der Aa is gewoon overgenomen. Nader onderzoek moet uitwijzen wat bedoeld werd'. De kleurenillustraties hebben grotendeels betrekking op de familie- en de kennissenkring van de auteur, die door koop 'heer in Laag Nieuwkoop' is geworden. Het hoofdstuk betreffende het naamrecht is interessant in verband met het eerstgenoemde boek, maar wil vooral vaststellen dat er in Nederland nog steeds een recht zou bestaan om zich 'heer/vrouwe van/in' een bepaalde voormalige heerlijkheid te noemen. Wat dat voor recht is, wordt niet duidelijk, want deze hoedanigheden kunnen in ieder geval niet in de burgerlijke stand worden opgenomen. Verschillende voorbeelden van verlenging van geslachtsnamen met heerlijkheidsnamen zonder dat daar een koninklijk besluit aan ten grondslag ligt, worden nu opgevoerd als argument om deze bewering te staven.

Hetzelfde onderwerp wordt ook nog eens door medewerker Van der Burg behandeld, wiens betoog eerder in dit jaarboek is gepubliceerd.¹¹ Deze poneert de stelling dat heerlijkheden na 1848 niet zijn opgeheven, maar slechts van karakter zijn veranderd: van publiekrechtelijk naar privaatrechtelijk. Als bewijs voor het blijven voortbestaan wordt de wapenregistratie van de Hoge Raad van Adel aangevoerd. Een lijst van bijna honderd wapenbevestigingen, verleend tussen 1818 en 2007, waarvan zes bij koninklijk besluit, moet deze redenering ondersteunen.

De gevolgtrekking behoeft echter wel enige nuancering. Bij Soeverein Besluit van 24 december 1814, nr. 32, werd bepaald 'dat voor het bekomen van nieuwe wapens en de bevestiging van reeds gebruikelijke aan Ons door den Raad de noodige voordrachten zullen moeten worden gedaan'. Dit betekende volgens het uitvoeringsbesluit van 20 februari 1816 dat de Hoge Raad van Adel de opdracht kreeg de wapens te bevestigen van 'alle steden, heerlijkheden en corporatiën', die daartoe een verzoek hadden ingediend.¹² Hoewel de heerlijke rechten in 1848 definitief werden afgeschaft en dus aan het bezit van een heerlijkheid geen overheidsgezag meer kon worden ontleend, werden ook na die tijd heerlijkheidswapens bevestigd. Deze gang van zaken werd bevorderd door de ruime interpretatie van het begrip 'corporatie', waaronder niet alleen waterschappen werden gerekend, maar ook bepaalde categorieën privaatrechtelijke lichamen, zoals kerkelijke en educatieve instellingen. Bij Koninklijk Besluit van 23 april 1919, Stb. 181, kwam aan de onduidelijkheid een einde, voor zover het overheidsorganen betrof. Hierin werd bepaald, dat 'alle provincieën, gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen of instellingen' die een wapen wensten te voeren, zich tot de koning dienden te wenden.¹³ Het besluit van 1814 werd bij die gelegenheid niet ingetrokken, maar nadien strikter geïnterpreteerd. Werd er vóór 1848 nog wel eens een heerlijkheidswapen *verleend*, tussen 1859 en 1948 kwamen geen aanvragen meer binnen, terwijl ná 1919 slechts enkele *bevestigingen* en/of correcties plaatsvonden.

De laatste decennia is er een opleving waarneembaar van de handel in heerlijkheden. De verkoop vindt plaats bij notariële akte omdat de zogenaamde gedecrocheerde heerlijke rechten die er aan verbonden kunnen zijn, voorzover ze het karakter van zakelijke rechten hadden of hebben, als registergoederen worden aangemerkt. In het geval van Haringcarspel (verkocht in 2002) zou er een overigens niet exclusief recht van zwanendrift zijn, alsmede het eigendomsrecht van enig onroerend goed, dat vanouds onder de heerlijkheid viel. Bij de heerlijkheid Laag Nieuwkoop (verkocht in 1993) is slechts sprake van een evenmin exclusief visrecht in een afgedamde arm van de Oude Rijn. Het adviesbeleid van de Hoge Raad van Adel ten aanzien van de bevestiging van heerlijkheidswapens kenmerkt zich onder andere door de overweging dat noch de eventuele aanwezigheid van gedecrocheerde (losgeraakte) heerlijke rechten, noch bezit van onroerend goed van belang is, maar het continue bestaansrecht van de heerlijkheid, inclusief wapen, als juridische entiteit in de tijd van het ancien régime. Het feodale stelsel werd immers al in 1795 afgeschaft, terwijl de heerlijke rechten in 1814 maar ten dele werden hersteld.¹⁴ Zo was bijvoorbeeld het onderscheid tussen lage (ambachts)heerlijkheden en hoge of vrije heerlijkheden niet meer functioneel. Wanneer er reeds bevestiging ná 1814 heeft plaatsgevonden, kan dit niet opnieuw gebeuren, tenzij het een correctie betreft. De aanvragers uit 1993 en 2002 konden bewijzen dat het heerlijkheidswapen ruim vóór 1795 bestond, waarna hun verzoeken gehonoreerd werden met een koninklijk besluit van bevestiging, vergezeld van een wapendiploma. De wapens werden bevestigd zonder kroon omdat heerlijkheden geen publiekrechtelijke lichamen meer zijn.¹⁵

Het boekje wordt gepresenteerd als de eerste monografie over heerlijkheden sinds 1841. In dat jaar verscheen een handboek voor eigenaren van heerlijkheden, waarin wetten en verordeningen staan die op dat moment (nog) golden. De vergelijking klinkt niet erg geloofwaardig gezien het grote aantal publicaties dat over vermeende rechten verscheen na de opheffing in 1848. Ook andere uitspraken moeten met een korreltje zout worden genomen.

Zo wordt aangegeven dat kasteel en heerlijkheid niet dezelfde eigenaar behoeven te hebben, waardoor er maar één 'heer' kan zijn (Ruwiël, waarvan er overigens wel twee in de overzichtslijst worden genoemd). Dat klinkt ineens heel principieel, terwijl de praktijk toch anders

is. Kastelen, al of niet inclusief heerlijkheid, hebben onder dezelfde naam soms naast elkaar bestaan, op grond waarvan zich dan ook twee 'heren' manifesteerden. Bij voorbeelden als Vliet (Bisdom en Barchman Wuytiers) en Woudenberg (Hooft en Taets van Amerongen) ontbreken beide laatstgenoemden in de lijst. En waar is een bewering op gebaseerd dat wanbeheer en uitbuiting slechts bij hoge uitzondering voorkomen omdat deze nooit in het financiële voordeel van de eigenaar zouden zijn? Zat de wereld maar zo rationeel in elkaar, dan zouden er immers weinig misstanden zijn. Maar ook weinig stof voor historici om over te schrijven!

Egbert Wolleswinkel

- ¹ De voorzitter van de Hoge Raad van Adel berekende bij het in ontvangst nemen (d.d. Amsterdam 27 nov. 2007) van een van de eerste exemplaren van het eerstgenoemde boek, dat vanaf de oprichting van de Raad in 1814 tot heden toe van alle leden 65 % een samengestelde geslachtsnaam droeg en maar liefst 77 % van alle voorzitters. Bij de secretarissen, voor wie adeldom geen voorwaarde voor benoeming is, was het percentage 'slechts' 45 %.
- ² Kees Bruin, 'Wat heet dubbel; de sanering van dubbele namen rond de Tweede Wereldoorlog', *De Gids* (1999) 102-111.
- ³ F. de Josselin de Jong, 'Samengestelde geslachtsnamen', *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie*, III (1949) 11-72; IV (1950) 205; XII (1958) 65-80.
- ⁴ *Nederlands repertorium van familienamen*, I-XIV (1963-1988). In 2009 geactualiseerd op www.meertens.knaw.nl/info
- ⁵ *Gens nostra*, II (1947) 185-187.
- ⁶ C.E.G. ten Houte de Lange, *Repertorium familiewapens van bekende Nederlandse geslachten. Een overzicht van de wapens van de adel, het patriciaat en aanverwante geslachten van het Koninkrijk der Nederlanden* ('s-Gravenhage-Rotterdam, 2001).
- ⁷ Koninklijk Besluit d.d. 6 okt. 1997 (*Staatsblad* 463). De wijzigingsbesluiten van 20 jan. 2001 (*Stb.* 42) en van 29 okt. 2002 (*Stb.* 531) hebben geen wezenlijke verandering gebracht in het hier behandelde artikel.
- ⁸ De wetgever was kennelijk minder bezorgd om het verdwijnende verband van adellijke geslachtsnamen en de daarbij behorende titulatuur waar impliciet de mogelijkheid ontstond de (adellijke) geslachtsnaam van de moeder aan de kinderen door te geven. Zie in dit verband de gesignaleerde discrepantie in het jaarverslag over 2008 (ten geleide) van de Hoge Raad van Adel. www.hogeraadvanadel.nl/actueel.php (geraadpleegd 30 okt. 2009).
- ⁹ G.R. de Groot, 'Namen op drift', *Burgerzaken & recht*, XI (2004) 212-217 (de casus Garcia Avello).
- ¹⁰ F.C.J. Ketelaar, *Oude zakelijke rechten vroeger, nu en in de toekomst* (Leiden, 1978), met literatuurvermelding; idem, 'De notaris als archivaris van oude zakelijke rechten: de toekomst van het verleden', *Symposium* [over het notariaat t.g.v. het afscheid van mr. J.T. Anema als notaris in 2006] (Rotterdam, 2007).
- ¹¹ V.A.M. van der Burg, 'Heerlijkheden na 1848', *Virtus. Jaarboek voor adelsgeschiedenis*, XI (2004) 203-207.
- ¹² *De Hoge Raad van Adel. Geschiedenis en werkzaamheden* ('s-Gravenhage 1966), 203-206. Koninklijk Besluit d.d. 20 febr. 1816, nr. 69.
- ¹³ *De Hoge Raad van Adel*, 209-210.
- ¹⁴ Ketelaar, *Oud zakelijke rechten*, 20-30, 11-113, 133-135.
- ¹⁵ Het beleid van de Hoge Raad van Adel ten aanzien van de bevestiging van heerlijkheidswapens werd uitvoeriger gepubliceerd in *De Nederlandsche Leeuw*, CXXI (2004) 396-399.

ROYALS, NOBLES AND CONFIDANTS

Case-studies chronicling the courts of France, England and the Low Countries (1649-1718)

David Onnekink, *The Anglo-Dutch Favourite: The Career of Hans Willem Bentinck, 1st Earl of Portland* (1649-1709) (Farnham: Ashgate, 2007, 322 p., ill.); Georgia J. Cowart, *The Triumph of Pleasure: Louis XIV and the Politics of Spectacle* (Chicago/London: The University of Chicago Press, 2008, 336 p., ill.)

The Anglo-Dutch Favourite by David Onnekink and *The Triumph of Pleasure* by Georgia J. Cowart, two recent publications, direct their gaze towards the courts of William III (in Great-Britain and the Low Countries) and Louis XIV (in Paris and Versailles). In *The Anglo-Dutch Favourite* the protagonist is Hans Willem Bentinck, earl of Portland, close confidant of William